

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem JUDr. Ondřejem Szalonnásem ve věci

žalobce: **A. T. L.**, nar. X
st. příslušnost X,
t. č. v ZZC Balková, Balková 1, 331 65 Tis u Blatna,
zastoupený Mgr. Markem Kovandou, advokátem,
se sídlem Malá Štěpánská 1932/3, 120 00 Praha,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**,
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 2. 2025, č. j. OAM-1727/BA-BA07-HA06-2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Předmět řízení

1. Žalobce brojí proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 2. 2025, č. j. OAM-1727/BA-BA07-HA06-2024. Jím žalovaný rozhodl o žalobcově žádosti o udělení mezinárodní ochrany tak, že ta se mu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., zákona o azylu (dále též jen: „ZaA“) neuděluje. Žalobce je ovšem přesvědčen, že žalovaný nedostatečně přihlédl k jeho rodinným poměrům a sociálním vazbám. V ČR žije více než 20 let, má zde manželku a dvě nezletilé děti. S odkazem na čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech má

Shodu s prvopisem potvrzuje H.K.

pak za to, že mu žalovaný mohl udělit alespoň doplňkovou ochranu nebo národní humanitární azyl. V těchto ohledech má napadené rozhodnutí také za nedostatečně odůvodněné.

Obsah žaloby

2. V žalobě žalobce uvedl, že má v ČR trvalé rodinné vazby – manželku a dvě děti, které zde mají povolení k pobytu. Žalobcovy děti se narodily v ČR a jsou plně integrovány do českého vzdělávacího systému. Nucený odchod žalobce z ČR by měl devastující dopad na jeho rodinu, zejména na děti, které by byly nuceny opustit školní prostředí a přátele. Žalobce poukázal na čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech, podle níž by rodinné vazby měly být považovány za závažný humanitární důvod pro udělení mezinárodní ochrany nebo alespoň pro povolení pobytu na základě sloučení rodiny. Žalobce v ČR pobývá od roku 2004, během této doby si zde vybudoval celý život, rodinu a sociální vazby. Návrat do Vietnamu by mu činil značné obtíže. Dlouhodobý a jinak zcela bezúhonný pobyt v ČR by měl být považován za významný faktor při posuzování žalobcovy žádosti o mezinárodní ochranu.
3. Žalovaný nezohlednil všechny skutečnosti, které žalobce v průběhu řízení uvedl. Konkrétně nebyla dostatečně posouzena žalobcova rodinná situace a humanitární důvody. Žalovaný neposkytl dostatečné odůvodnění, proč nebylo možné udělit žalobci alespoň doplňkovou ochranu, přestože uvedl, že jeho návrat do Vietnamu by měl silně negativní dopad na jeho rodinu. Žalobce má za to, že jeho případ je hodný zvláštního zřetele z humanitárních důvodů, neboť jeho rodinná situace a dlouhodobý pobyt v ČR by měly být považovány za dostatečné důvody pro udělení humanitárního azylu.

Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný s námitkami žalobce nesouhlasil, neboť nedokládají namítaná porušení zákonných ustanovení. Žalovaný při rozhodování vzal v úvahu žalobcem uvedené skutečnosti a shromáždil k nim relevantní a aktuální informace o situaci v zemi původu a rovněž vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci. Žalovaný postupoval v souladu s právními normami, v případě žalobce ale nebyly shledány důvody k udělení mezinárodní ochrany, stejně jako důvody k udělení doplňkové ochrany.
5. Žalobce naposledy vycestoval z Vietnamu do ČR květnu 2004, a to za účelem podnikání. Čistě ekonomické potíže v zemi původu nečiní z dané osoby uprchlíka ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků a nejsou ani důvodem pro udělení azylu. Hlavním důvodem podání žádosti žalobce je snaha o setrvání na území ČR a legalizace jeho pobytu v ČR. Žalobce žalovanému sdělil, že žádost podal z důvodu, že zde má manželku a děti, kteří disponují pobytovým oprávněním, a že s nimi chce zůstat. Snaha legalizace pobytu na území ČR nezakládá relevantní důvod udělení některé z forem mezinárodní ochrany, nehledě na to, že žalobce o povolení k pobytu přišel vlastní vinou. K legalizaci žalobcova pobytu na území je žalobce povinen využít zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále též jen: „ZPC“).
6. Žalovaný dále odkázal na str. 2-7 napadeného rozhodnutí, kde pečlivě vyhodnotil důvody uvedené u podané žádosti o neudělení mezinárodní ochrany. Dále odkázal na rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, sp. zn. 5 Azs 37/2003, dle něž je poskytnutí azylu specifickým

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

důvodem pro povolení pobytu a nelze jej zaměňovat s jinými legálními formami pobytu. Dále se k tomuto tématu vyjádřil rozsudek NSS ze dne 24. 2. 2005, sp. zn. 7 Azs 187/2004, který uvedl, že azylové řízení zákonodárce nekonstruoval jako prostředek k legalizaci pobytu na území ČR či jako možnost získat zde pracovní povolení. Je potřeba, aby se cizinec podrobil režimu jiného zákona. Žalovaný uzavřel, že žalobce měl své pobytové oprávnění řešit jinou zákonnou cestou, pro účely legalizace pobytu na území ČR není možné zneužívat specifický institut mezinárodní ochrany.

Posouzení věci

7. Soud ve věci rozhodl bez jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný s rozhodnutím věci bez jednání souhlasil a žalobce se na výzvu soudu k této otázce nevyjádřil ani ve stanovené lhůtě, ani až do vyhlášení tohoto rozsudku. Má se proto za to, že s rozhodnutím věci bez jednání i on souhlasí.
8. Ze správního spisu soud zjistil následující pro rozhodnutí ve věci podstatné skutečnosti.
9. Žádost o udělení mezinárodní ochrany podal žalobce dne 28. 12. 2024. Učinil tak poté, co byl rozhodnutím Policie ČR, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 22. 12. 2024, č. j. KRPA-394173-9/ČJ-2024-000022-ZZC, zajištěn podle § 124b odst. 1 písm. c) ZPC za účelem vycestování, a to při stanovení doby zajištění v délce 90 dnů ode dne omezení osobní svobody. Z odůvodnění citovaného rozhodnutí soud zjistil, že žalobce byl dne 21. 12. 2024 ve večerních hodinách kontrolován coby řidič motorového vozidla policejní hlídkou, přičemž následně vyšlo najevo, že mu již dne 18. 8. 2023 bylo uloženo opustit území ČR, Schengenského prostoru a dalších smluvních států, a to rozhodnutím Policie ČR, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy č. j. KRPA-41458-26/ČJ-2023-000022-50, jež nabylo právní moci dne 12. 9. 2023 s vykonatelností ode dne 13. 10. 2023. Žalobce tedy uloženou povinnost opustit území nesplnil, čehož si byl vědom, ale zdůvodnil to ohledem na svou manželku a dvě nezletilé děti. Policie dále zjistila, že žalobce se na českém území zdržuje od roku 2004, přičemž až do roku 2012 disponoval pobytovým oprávněním za účelem podnikání. Jeho dalšího prodloužení již však nedosáhl, neboť příslušnou žádost podal opožděně. Od 31. 3. 2024 s ním bylo vedeno řízení o uložení správního vyhoštění, protože na území ČR pobýval bez platného pobytového oprávnění od 12. 10. 2022 do 31. 1. 2023. Následně mu bylo vydáno shora již zmíněné rozhodnutí o povinnosti opustit území ČR, Schengenský prostor a území dalších smluvních států, které ale nerespektoval.
10. V protokolu o podání vysvětlení ze dne 22. 12. 2024, č. j. KRPA-394173-8/ČJ-2024-000011-ZZC, se uvádí, že žalobce do ČR přicestoval naposledy asi v roce 2004, ve Vietnamu žije jeho rodiče a starší bratr, se kterými je často v kontaktu. Na území ČR přicestoval původně za účelem podnikání, měl zde povoleny dlouhodobé pobyty, ale poté podal pozdě žádost o prodloužení povolení k pobytu a od té doby má žalobce problém s jeho pobytem. Žalobce věděl, že je povinen z území ČR vycestovat. V ČR žalobce žije žalobce na adrese Novodvorská 410/219, Praha 4, společně s manželkou, dcerou narozenou v roce 2008 a synem narozeným v roce 2014. Aktuálně nepracuje, neboť nemá pracovní povolení, stará se o domácnost a občas pracuje brigádně pro své krajany. Ve Vietnamu mu nehrozí žádné nebezpečí.
11. Po podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl žalobce zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců rozhodnutím žalovaného ze dne 2. 1. 2025, č. j. OAM-1727/BA-BA07-

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

BA03-Z-2024, dle § 46a odst. 1 písm. e) ZoA se stanovením doby zajištění podle § 46a odst. 5 ZoA do 16. 4. 2025.

12. Dne 7. 1. 2025 poskytl žalobce údaje ke své žádosti o mezinárodní ochranu. Kromě jiného uvedl, že ve své vlasti nebyl nikdy politicky aktivní a není ani dosud. Sdělil, že do ČR přicestoval asi v květnu 2004 za účelem podnikání. Jednou se mu podařilo si pobytové oprávnění prodloužit, následně ale promeškal lhůtu pro podání další žádosti, a to o jeden den. Zamítnutí prodloužení pobytu řešil soudně, ale i to mu zamítli. Cítí se zdrav, nemá žádná zdravotní omezení ani zvláštní potřeby. Trestné činnosti se nedopustil. Jako důvod pro podání žádosti o mezinárodní ochranu uvedl svou rodinnou situaci, má v ČR manželku a dvě nezletilé děti (nar. 2008 a 2014). Od té doby, co je zadržen a převezen do zařízení pro zajištění cizinců, se jeho děti špatně učí ve škole.
13. Pohovor se žalobcem se uskutečnil dne 9. 1. 2025. V jeho rámci žalobce potvrdil již shora uvedené skutečnosti. Ve své vlasti neměl žádné problémy se státními orgány nebo bezpečnostními složkami, nikdy tam nebyl ani trestně stíhán. Žádné potíže neměl ve Vietnamu ani kvůli své rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině či politickému přesvědčení. V návratu do země původu mu brání ohledy na jeho rodinu. Manželka a dvě nezletilé děti zde mají legální pobyt a žalobce s nimi chce zůstat a pečovat o ně. O mezinárodní ochranu požádal až po svém zajištění proto, že už neměl žádnou jinou možnost. Legální pobyt se mu prodloužit nepodařilo a právě udělení mezinárodní ochrany už je poslední možností. Doufá, že azyl dostane. Ačkoli o podání žádosti o mezinárodní ochranu uvažoval i dříve, nikdy k tomu nepřistoupil. Že se v ČR zdržoval nelegálně věděl, snažil se dělat všechno možné, aby svůj pobyt zlegalizoval, měl i advokáta, podal správní žalobu, když mu nebyl pobyt udělen. Prodloužení mu nebylo uděleno asi před deseti lety. I po zamítnutí žaloby soudem se pokoušel získat povolení k pobytu za účelem sloučení s rodinou, s manželkou, ale i to mu bylo zamítnuto.
14. V napadeném rozhodnutí žalovaný vyšel ze zjištění, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobci je snaha o legalizaci jeho pobytu na území ČR, neboť pozbyl pobytové oprávnění a má zde manželku a dvě děti. Následně se žalovaný zabýval všemi možnostmi udělení mezinárodní ochrany žalobci. Přihlížel přitom jak k výpovědi žalobce, tak k informacím, které v průběhu řízení shromáždil ohledně bezpečnostní a politické situace a stavu lidských práv ve Vietnamu (konkrétně z cizineckého informačního systému a Informace OAM, Bezpečnostní a politická situace v zemi Vietnam, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv z 4. 6. 2024). Přitom žalovaný uzavřel, že v žalobcově případě nejsou splněny podmínky udělení azylu podle § 12 písm. a) ZoA, protože žalobce nikdy politická práva neuplatňoval ani neuplatňuje, není proto ve své vlasti ani pronásledován. Stejný závěr učinil žalovaný ohledně možnosti udělení azylu podle § 12 písm. b) ZoA, protože není důvod, proč by žalobce měl pociťovat odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Důvod podání žádosti o mezinárodní ochranu žalobcem tkví v jeho snaze zlegalizovat si pobyt na území ČR. Azyl za účelem sloučení rodiny ve smyslu § 13 ZoA u žalobce nepřicházel v úvahu, neboť není rodinným příslušníkem azylanta. Pokud jde o národní humanitární azyl dle § 14 ZoA, zabýval se žalovaný zejména žalobcovou rodinnou, sociální a ekonomickou situací a přihlédl i k jeho věku a zdravotnímu stavu. Neshledal v nich však nic mimořádného, čím by bylo možno udělení národního humanitárního azylu odůvodnit. Ani ten totiž nelze využívat jako poslední možnost ke

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

zřízení pobytového povolení „*jak se řada cizinců domnívá*.“ Následně se žalovaný věnoval možnosti udělení žalobci doplňkovou ochranu. Protože však u žalobce neshledal důvodné obavy, že by ve vlasti čelil skutečnému nebezpečí vážné újmy dle § 14a odst. 2 ZoA, a doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny nepřipadala v úvahu, protože žalobce nemá rodinné příslušníky požívající doplňkové ochrany, rozhodl žalovaný, že se žalobci doplňková ochrana v žádné její formě neuděluje.

15. Protože žalobce ve své žalobě uplatnil mj. námitku (žalobní bod) nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, a to ve vztahu k odůvodnění rozhodnutí neudělit mu doplňkovou ochranu, zabýval se soud v intencích ustálené judikatury NSS nejprve právě touto problematikou. „*Teprve dospěje-li soud k závěru o přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, může se zabývat dalšími námitkami*“ (rozsudek NSS ze dne 8. 3. 2005, č. j. 3 As 6/2004-105, č. 617/2005 Sb. NSS).
16. Žalobce se domnívá, že žalovaný nedostatečně odůvodnil svůj závěr, že mu nepřisluší doplňková ochrana, přestože uvedl, že jeho návrat do Vietnamu by měl negativní dopad na jeho rodinu.
17. Soud však tvrzenou vadu nepřezkoumatelnosti v napadeném rozhodnutí neshledal. Předpoklady udělení doplňkové ochrany žalobci pojednal žalovaný na str. 5–7 napadeného rozhodnutí. Tento rozsah plně reflektuje širší možnosti, za nichž by žalobci bylo možno tuto formu mezinárodní ochrany udělit, jak plyne z § 14a a § 14b ZoA. Soud závěry žalovaného na podkladě uplatněné žalobní argumentace aprobejuje potud, že se žalovaný zaobíral skutečně všemi předpoklady, kterými právní úprava možnost udělení doplňkové ochrany podmiňuje. V tomto ohledu neshledal v závěrech žalovaného žádné nedostatky. Důvod, pro který žalobci nebylo možno udělit doplňkovou ochranu „jen“ z ohledu na jeho rodinnou situaci, tj. na pobyt jeho manželky a jejich dětí na území ČR, je proto z odůvodnění napadeného rozhodnutí zřejmý, byť nebyl vyjádřen výslovně: právní úprava totiž takový důvod pro udělení doplňkové ochrany zkrátka nezná. Pro úplnost soud jen konstatuje, že ani v tom, že žalovaný tuto skutečnost nevyslovil *expressis verbis* nelze shledávat žádnou vadu. Zabývá-li se správní orgán všemi právem upravenými možnostmi poskytnutí doplňkové ochrany, přičemž přesvědčivě odůvodní svůj závěr, že žádný z nich není v jím řešené věci naplněn, jistě není jeho povinností nad rámec takto zevrubného odůvodnění ještě dále „otrocky“ doplňovat, že ani žalobcovy rodinné poměry takový důvod nekonstituuji. Plně postačuje závěr, že žalobci nebylo možno udělit doplňkovou ochranu podle § 14b ZoA, jelikož žalovaný nezjistil, že by v ČR byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobce.
18. Dále se soud zabýval správností právního posouzení otázky udělení žalobci národního humanitárního azylu. Jeví se, že právě na tuto formu mezinárodní ochrany žalobce míří, když tvrdí, že nebyly řádně posouzeny „humanitární“ důvody, které by byly dostatečné pro udělení mezinárodní ochrany, resp. jeho rodinné vazby, jež považuje za „humanitární důvod“ pro udělení mezinárodní ochrany, když své rodinné vazby považuje za dostatečné důvody pro udělení humanitárního azylu podle § 14 ZoA.
19. Podle § 14 ZoA platí: „*Jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit národní humanitární azyl (dále jen "humanitární azyl") z humanitárního důvodu. Rodinnému příslušníku podle § 13 odst. 2 azylanta, kterému byl udělen humanitární azyl, se v*

případě hodném zvláštního zřetele udělí humanitární azyl za účelem sloučení rodiny; § 13 se použije obdobně.“

20. Národní humanitární azyl upravený v citovaném § 14 ZoA je specifickou formou mezinárodní ochrany, jejímž účelem je podle rozsudku NSS ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, zajištění možností, „aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto ‚nehumánní‘ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných), u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými, či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.“
21. Pokud jde o důvody pro udělení humanitárního azylu podle § 14 ZoA, zákonodárce zde při úpravě podmínek pro jeho udělení zvolil kombinaci neurčitého právního pojmu „případ hodný zvláštního zřetele“ a následného správního uvážení (viz např. rozsudky NSS ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004-72, č. 375/2004 Sb. NSS). V judikatuře správních soudů bylo již opakovaně vysloveno, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok, z příslušné právní úpravy proto ani nevyplývá veřejné subjektivní právo na jeho udělení. Udělení humanitárního azylu je tedy věcí správního uvážení příslušného správního orgánu. K tomu srov. např. již rozsudky NSS ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38. Tato skutečnost má své dopady i ve vztahu k soudnímu přezkumu rozhodnutí, v nichž jde právě o udělení humanitárního azylu. Z rozsudku NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48, plyne, že (podtržení připojil soud) „v otázkách přezkumu správního rozhodnutí, které je ovládáno zásadami správního uvážení, zákon vytváří kritéria, podle nichž a v jejichž rámci se může uskutečnit volba, včetně výběru a zjišťování těch skutečností konkrétního případu, které nejsou správní normou předpokládány, ale uvážením správního orgánu jsou uznány za potřebné pro volbu jeho rozhodnutí. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěr.“
22. Z těchto dlouhodobě stálých a opakovaně v řadě rozhodnutí správních soudů vyslovovaných závěrů jednoznačně vyplývá, že národní humanitární azyl je forma mezinárodní ochrany určená k řešení zcela výjimečných situací, v nichž sice existuje z humanitárního pohledu zájem na udělení mezinárodní ochrany, ale ten není postižen jinými ustanoveními ZoA. Aby mohl být národní humanitární azyl v konkrétním případě udělen, musí nejprve správní orgán zjistit, že se jedná o případ hodný zvláštního zřetele (neurčitý právní pojem) a následně uvážit (správní uvážení), zda za takové situace národní humanitární azyl udělit či nikoli. Přezkum této úvahy soudem je pak ve shora naznačeném smyslu omezen.
23. Žalovaný v nyní posuzované věci nenaznal, že by byly splněny důvody pro udělení národního humanitárního azylu. Je však nutno konstatovat, že ani sám žalobce je nijak netvrdí. Ve správním řízení se omezil na (pouhé) opakované vyjádření zájmu zůstat v ČR se svou rodinou, tj. manželkou a dětmi. K tomuto zájmu nic kvalitativně nového nepřidává

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

ani v rámci žaloby. Žalobce je tedy zřejmě přesvědčen, že již ten pouhý fakt, že má na území ČR rodinu, mu pomyslně otevírá dveře k získání národního humanitárního azylu.

24. Tak tomu však není. V intencích shora zmíněné judikatury NSS se podává, že v dané věci by musely existovat tak silné důvody tkvící v rodinné situaci žalobce, že by se prakticky vzpíralo obyčejnému lidskému cítění národní humanitární azyl mu neudělit. Je zcela zřejmé, že takové důvody by musely mít původ v konkrétních individuálních okolnostech projednávané věci, takže není možné je předem abstraktním způsobem definovat. V úvahu připadá nezbytná potřeba zajištění bazální řádné péče o nezletilé dítě např. v případě vážného onemocnění druhého rodiče či stav naprosté odkázanosti nezletilého dítěte na žadatele o mezinárodní ochranu či jiné v podstatě hraniční situace. O ničem takovém ale žalobce vůbec nehovoří. Omezuje se jen na tvrzení, podle něhož chce nadále žít v ČR s manželkou a dětmi. V těchto tvrzeních vskutku nelze hledat žádné mimořádné, ale dokonce ani zvláštní okolnosti. Pokud pak žalobce tvrdí, že žalovaný nezohlednil všechny skutečnosti, které v rámci správního řízení uvedl, opomíjí je ve své žalobě jmenovat nad rámec dostatečného posouzení jeho rodinné situace. Tento argument se tedy točí v kruhu: jelikož žalobci nebyl udělen národní humanitární azyl, nebyly údajně řádně zohledněny skutečnosti týkající se jeho rodinného života, přičemž ale právě v nich žalovaný nespátřil žádný důvod, pro který by mohl být žalobci národní humanitární azyl udělen, ale žalobce v žalobě žádné konkrétní tvrzení, z něhož by splnění podmínek pro jeho udělení mohlo vyplývat, neuvádí.
25. Soud se tedy se žalobcem neztotožňuje v jeho přesvědčení, že jen pobyt jeho rodinných příslušníků v ČR zakládá jeho právo na udělení národního humanitárního azylu. Lze si jednoduše představit, že pokud by se takový názor prosadil, zcela by se tím rozvolnila regulace udělování mezinárodní ochrany, která by se právě stala tím, čím není a být nemá: poslední cestou získat na území ČR pobytové oprávnění, když byly vyčerpány všechny možnosti, které skýtá k tomu určený zákon, tj. ZPC. Žalobcův případ je tedy v tomto ohledu jistým učebnicovým příkladem. Sám žalobce uváděl, že o pobytové oprávnění na území ČR přišel, nepodařilo se mu pro něj negativní rozhodnutí zvrátit ani soudní cestou, ani další pokusy získat pobytové oprávnění tzv. na sloučení se členy rodiny nebyly úspěšné. O mezinárodní ochranu pak žalobce požádal až po svém zajištění policií, poté co nerespektoval ani dříve mu uloženou povinnost opustit území. Již z tohoto sledu událostí a vyjádření samotného žalobce je mimo jakékoli pochybnosti jasné, že i žalobce se pokusil využít institutu mezinárodní ochrany nikoli v souladu s jeho účelem coby prostředku ochrany před hrozbou závažné újmy v zemi jeho původu, ale coby prostředek k získání pobytového oprávnění v ČR, když se mu nepodařilo si jej opatřit podle ZPC. Jak přitom plyne z ustálené judikatury NSS, udělení azylu je zcela specifickým institutem, který má své jasné účelové určení a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR tak, jak jsou tyto upraveny v zákoně o pobytu cizinců (srov. rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 37/2003-47). Není však prostředkem „poslední instance“ pro legalizaci pobytu na území, když jsou možnosti daného cizince plynoucí ze zákona o pobytu cizinců vyčerpány (srov. rozsudek NSS ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94).
26. Z konkrétní žalobcovy situace tedy ani nevyplývá, že byla porušena zásada respektování nejlepšího zájmu dítěte dle čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte. Žalobcovy děti nejsou povinny z území ČR vycestovat, nejsou povinny se se žalobcem přesouvat do Vietnamu. Na území ČR mohou nadále setrvat v péči své matky, přičemž z ničeho (ani z toho, co tvrdí žalobce) není zřejmé, že by jejich vývoj měl být takovou eventualitou jakkoli

narušen. Nejlepší zájem dítěte navíc nemusí vždy převládnout nad konkurujícím veřejným zájmem, nicméně je třeba ho považovat za středobod úvah, přiznat mu stěžejní význam a dosáhnout spravedlivé rovnováhy mezi uvedenými konkurujícími zájmy (vizte též rozsudek NSS ze dne 29. 5. 2020, č. j. 5 Azs 220/2019–33, č. 4034/2020 Sb. NSS a tam citovaný nálezný Ústavního soudu ze dne 14. 4. 2020, sp. zn.: IV. ÚS 950/19, srov. též rozsudek NSS ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019–40). V řízení o udělení mezinárodní ochrany dospělé osoby, byť otce nezletilých dětí, jsou za současného stavu právní úpravy úvahy o nejlepším zájmu dítěte značně limitovány a větší uplatnění naleznou v řízeních dle ZPC. Ani v tomto ohledu proto soud pochybení žalovaného neshledal.

27. Za těchto okolností soud vyhodnotil podanou žalobu jako nedůvodnou.

Závěr a náklady řízení

28. Jelikož soud neshledal žalobu důvodnou, výrokem I. tohoto rozsudku ji v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
29. Výrokem II. tohoto rozsudku pak soud rozhodl o náhradě nákladů řízení. Při rozhodování o nákladech řízení se soud vyšel z § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož: „*Nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů.*“ Účastníkem, který měl ve věci plný procesní úspěch, je žalovaný, neboť byla žaloba zamítnuta. Žalovaný ale náhradu nákladů řízení nepožadoval. Proto soud rozhodl výrokem II. tohoto rozsudku tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a s. ř. s.).

Plzeň 16. dubna 2025

JUDr. Ondřej Szalonnás v.r.
samosoudce